

Motion till riksdagen 2024/25:1975

av Ann-Sofie Alm (M)

Rena hav är allas ansvar

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att utreda ett nationellt ansvar för upprepning av internationellt skräp på västkustens stränder och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör överväga att verka för att EU ser ett gemensamt ansvar för att få upp plast ur havet och från våra stränder och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Bohusläns kuster har en mäktig och outtröttlig motståndare i form av flera hundra ton plast som böljande och dagligen sköljer in från havet.

Om det inte vore för små kommuners viljestyrka och för ideella eldsjälar som organiserat och idogt kämpar mot dessa plastberg skulle sommarhärligt vykortsvackra salta dopp i de bohuslänska vikarna för alltid vara ett minne blott.

Nedskräpning av den marina miljön och av stränder är en fråga som har varit aktuell under lång tid både internationellt och nationellt. Och det med rätta. Det är en överlevnadsfråga huruvida vi ska vinna över plasten i haven eller inte. Kommunerna har idag hela ansvaret för renhållningen och därmed för att städning av stränderna sker. Kommunerna måste därför finna lämpliga lösningar för hur den verksamheten långsiktigt kan utföras. Det kan verka klokt när strandskräpet kommer från den egna kommunens strandbesökare som tappar glasspapper och glömmer ölburkar. Men kommunerna vid Bohuskusten är värst drabbade i hela Europa.

8 tusen kubikmeter internationellt skräp varje år.

Från öppet hav driver årligen 8 000 kubikmeter internationellt skräp upp på öar, kobbar och skär med hjälp av Jutska strömmen, Atlantströmmen och den baltiska ytströmmen.

Det är små kommuner med små ekonomiska möjligheter som är belägna längs den vackra bohuslänska kusten. Att hålla stränderna skräpfria och hålla havet friskt är en mycket kostsam operation, och utan de ideella eldsjälar som i ur och skur kärleksfullt rensar upp så att alla vi andra kan njuta av havsglittret skulle ekvationen inte gå ihop. Att verka internationellt inom bland andra Oskar och Helcom för att komma till rätta med marin nedskräpning vid källan är inte tillräckligt.

Staten, och kanske främst EU, borde finna möjlighet att avsätta resurser såväl för havsmiljön som för åtgärder mot nedskräpning. Det är orimligt att det ska vara den lilla kommunens enskilda ansvar. Det är heller inte rimligt att vi fortsätter att förlita oss på att ideella krafter kommer att kunna fortsätta att rädda våra hav och stränder utan ekonomiska tillskott, då skräpmängden som tvingar sig upp på våra stränder oförtrutet fortsätter att öka. Om plasten inte tas om hand multnar den ner i små sandkornsstora plastpartiklar som inte låter sig plockas upp med mindre än en dammsugare, och även dessa plastkorn multnar sönder i mindre partiklar. Dessa mikroskopiskt små plastpartiklar letar sig så småningom in i våra ekosystem och förgiftar inte bara havet utan även djur och människor.

Regeringen bör därför utreda ett nationellt ansvar med åtgärder för att säkerställa upprensningen av Sveriges och Bohusläns kust i syfte att rädda havs- och strandmiljön. Regeringen bör även påtala för EU att detta även är ett gemensamt ansvar. Ska vi vinna över nedskräpningen av våra hav och över mikroplasterna som drabbar allt levande liv måste vi arbeta tillsammans.

Ann-Sofie Alm (M)